

SOOVITUSED

KOMISJON

KOMISJONI SOOVITUS,

29. juuni 2009,

ühtse turu toimimise tõhustamise meetmete kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

(2009/524/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 211,

ning arvestades järgmist:

- (1) Hästi toimiv ühtne turg on oluline töökohtade loomiseks ning majanduskasvu ja majanduse stabiilsuse tagamiseks. Mida tõhusam ühtne turg on, seda rohkem edendatakse ärikeskkonda, ärgitades äriühinguid investeerima ja töökohti looma, ning seda rohkem suurendatakse tarbijate usaldust ja nõudlust. Seepärast on majanduslanguse tingimustes äärmiselt tähtis hästi toimiv ühtne turg, et soodustada Euroopa majanduse elavnemist.
- (2) Hästi toimiva ühtse turu puhul on oluline korralikult üle võtta, kohaldada, jõustada, kontrollida ja nõuetekohaselt ühtlustada ühtse turu toimimist mõjutavaid ühenduse eeskirju (edaspidi „ühtse turu eeskirjad”).
- (3) Komisjoni teatise „21. sajandi Euroopa ühtne turg” (edaspidi „ühtse turu läbivaatamine”) ⁽¹⁾ ettevalmistamiseks peetud konsultatsioonide ja analüüsimise käigus selgitati välja mitmed vajakajäämised, mis annavad tunnistust sellest, et ühtne turg ei toimi veel nii tõhusalt nagu peaks. Tööd tuleb teha veel paljudes valdkondades ja sektorites. Sageli ei suuda elanikud ega ettevõtjad kasutada ühtse turu paljusid võimalusi, kuna eeskirju ei kohaldata ega jõustata nõuetekohaselt.

- (4) Seepärast soovitas komisjon ühtse turu läbivaatamise käigus konkreetset meetmepaketti selle tagamiseks, et elanikud ja ettevõtjad saaksid jätkuvalt kasu ühtse turuga kaasnevatest majanduseelistest. ⁽²⁾

- (5) Liikmesriikides ja komisjoni poolt võetud meetmed peaksid üksteist täiendama. Kooskõlastatud ja koostööalane lähenemisviis, st komisjoni ja liikmesriikide partnerlus ning ühtse turu eeskirjade tõhusam ülevõtmine, kohaldamine ja jõustamine on ühtse turu nõuetekohase toimimise tagamise seisukohast olulise tähtsusega. Käesoleva soovitusel põhinev lähenemisviis on ulatuslikum koostööst, mis on juba loodud mitmes ühtse turu poliitikavaldkonnas. Selle kohaselt tuleb kõigis ühtse turuga seotud valdkondades luua liikmesriikides endis ja nende vahel tihedam koostöö ning seda säilitada. Samuti tähendab see, et liikmesriigid jagavad vastutust ühtse turu haldamise eest ja seega getutsevad ennetavamalt.

- (6) Ühtse turu läbivaatamise käigus, eelkõige sellele järgnevatel aruteludel liikmesriikidega määrati kindlaks mõned valdkonnad, mis hästi toimiva ühtse turu saavutamiseks on äärmiselt tähtsad, täpsemalt: kooskõlastatuse tagamine ühtse turu küsimustes; liikmesriikides, nende vahel ja komisjoniga tehtava koostöö tõhustamine; ühtse turu eeskirjade ülevõtmise tõhustamine; turgude ja sektorite järelevalve, et selgitada välja võimalikud turuhäired; ühtse turu eeskirjade kohaldamise tõhustamine; ühtse turu eeskirjade jõustamise ja probleemide lahendamise tõhustamine; siseriiklike õigusaktide korrapärase hindamise tõhustamine; ning elanike ja ettevõtjate teavitamine nende õigustest seoses ühtse turuga.

⁽¹⁾ KOM(2007) 724 (lõplik), 20.11.2007.

⁽²⁾ Aastatel 1992–2006 suurenes ühenduse SKP 2,15 % ja loodi 2,75 miljonit lisatöökohta ning ajavahemikul 1995–2005 suurenes ühendusesisene kaubandus 30 % (SEK(2007) 1521, 20.11.2007).

- (7) Käesolevas soovitusel käsitletakse üksikasjalikumalt lahendusi, mida teatavad liikmesriigid on juba rakendanud ja mis asjaomastes liikmesriikides on osutunud tegelikkuses toimivaks. Iga liikmesriik peab ise enda jaoks valima käesoleva soovitusel rakendamise tagamiseks parima tava, kuna ühes liikmesriigis hästi toimivad meetodid ei pruugi olla sama tõhusad mõnes teises liikmesriigis.
- (8) Uuringud näitavad, et liikmesriikidel on vaja tõhustada riigisisest kooskõlastamist ühtse turu küsimustes, kuna praegu jaguneb pädevus eri riigiasutuste vahel.⁽¹⁾ Kuna ühtse turu eeskirjade kohaldamisega võivad kõikides liikmesriikides olla seotud paljud riigi, piirkonna ja kohaliku tasandi asutused, tuleks nendevahelist koostööd tõhustada. Seepärast peaksid liikmesriigid oma riigiasutustes tagama ühtse turu küsimuste kooskõlastamise süsteemi ja seda tugevdama, kusjuures kõnealune süsteem võib konkreetsete riikide haldusstruktuurist ja -tavade tõttu erineda. Kõnealuse süsteemi eest vastutavad asutused peaksid üldiselt vastutama käesoleva soovitusel rakendamise kavandamise, kontrollimise ja hindamise eest.
- (9) Tihe piiriülene koostöö ühtse turu küsimustes liikmesriikide pädevate asutuste vahel võimaldab luua vastastikuse usalduse ja on äärmiselt oluline ühtse turu eeskirjade nõuetekohaseks kohaldamiseks. Liikmesriigid peaksid võtma vajalikke meetmeid, et tagada komisjoni loodud piiriüleste võrkude või elektrooniliste teabesüsteemide (nt siseturu infosüsteem IMI, RAPEX,⁽²⁾ RASFF⁽³⁾) või tarbijakaitsealase koostöö võrgustik) toimimine ning kehtestada asjakohane kord, sealhulgas seoses vahendite eraldamisega.
- (10) Siseturгу käsitlevatest tulemustabelitest selgub, et endiselt on vaja kiirendada ühtse turu direktiivide ülevõtmist ja parandada selle kvaliteeti. Kuigi komisjoni 12. juuli 2004. aasta soovitusel siseturгу mõjutavate direktiivide siseriiklikesse õigusaktidesse ülevõtmise kohta⁽⁴⁾ (edaspidi „komisjoni 2004. aasta soovitus”) on laialdaselt kohaldatud ja kuigi tänu sellele on ülevõtmine märkimisväärselt paranenud, tuleb mõnda kõnealuse soovitusel osatõhusamalt kohaldada. Käesoleva soovitusel meenutatakse, et komisjoni 2004. aasta soovitusel esitatud meetmed on endiselt vajalikud, ja täpsustatakse neid veelgi, kusjuures liikmesriikides ülevõtmisega tegelevad asutused peavad endiselt lähtuma kõnealusest komisjoni 2004. aasta soovitusel. Käesolevas soovitusel toetatakse ka komisjoni teatistele „Tulemuslik Euroopa – ühenduse õiguse kohaldamine”.⁽⁵⁾ ja „Lamfalussy menetluse läbivaatamine – Järelevalve ühtsuse tugevdamine”.⁽⁶⁾
- (11) Turujärelevalve on vajalik selleks, et teha kindlaks sektorid, kus turud tarbijate ja ettevõtjate jaoks ei toimi nõuetekohaselt, ning keskenduda ühtse turu poliitikale kõnealustes valdkondades. Seepärast peaks sellest saama ühtse turu poliitika kavandamise ja järelevalve lahutamatu osa (nt tarbijaturge käsitlevate tulemustabelite kaudu). Turujärelevalve ja andmekogumise alane koostöö komisjoni ja liikmesriikide asutuste vahel parandab liikmesriikides ja ühenduse tasandil kasutatavate andmete ja analüüside kvaliteeti ning aitab saavutada konsensusel ühtse turu küsimustes. Liikmesriike õhutatatakse osalema komisjoni teostatavas turujärelevalves ja tegema samasugust, konkreetse riigi vajadustele kohandatud tööd riigi tasandil.
- (12) Mitmesugustes siseriiklikes uurimustes on rõhutatud koolituse tähtsust, et riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul haldustasandil abistada ametnikke, sealhulgas kohtunikke ühtse turu eeskirjade nõuetekohaseks ülevõtmisel, kohaldamisel ja jõustamisel. Seoses sellega on oluline tagada, et kõnealuseid eeskirju ja mõju ühenduse välisele konkurentsivõimele üldiselt võetakse alati arvesse siseriiklike õigusaktide kavandamisel. Koolituse tähtsust kinnitati ka hiljutises Euroopa Parlamendi läbiviidud uurimuses ja resolutsioonis riigikohtunike kohta, Euroopa Parlamendi resolutsioonis konkurentsioiguse kohta⁽⁷⁾ ja hiljutises nõukogu resolutsioonis.⁽⁸⁾ Ametnikke tuleks ka juhendada ühenduse õiguse alal üldiselt ja eelkõige seoses ühtse turu eeskirjadega.
- (13) Ühtse turu eeskirjade tõhus jõustamine ning elanike ja ettevõtjate probleemide lahendamiseks võetavad asjakohased meetmed on äärmiselt olulised, et aidata elanikel ja ettevõtjatel kasu saada asutamislepinguga tagatud vabadustest. Tuginedes koostööle, mis on juba saavutatud probleemide lahendamise alal, eelkõige SOLVITi⁽⁹⁾ kaudu, peaksid liikmesriigid komisjoni toetusel suurendama probleemide lahendamise mehhanismide suutlikkust kas liikmesriikide kohtutes või kohtuväliselt

⁽¹⁾ Komisjoni talituste töödokument uuendatud ühtse turu poliitika vahendite kohta (SEK(2007) 1518, 20.11.2007).

⁽²⁾ Toiduks mittekasutatavate ohtlike toodete kiirhoiatussüsteem.

⁽³⁾ Toidu- ja söödaalane kiirhoiatussüsteem.

⁽⁴⁾ ELT L 98, 16.4.2005, lk 47.

⁽⁵⁾ KOM(2007) 502 (lõplik), 5.9.2007.

⁽⁶⁾ KOM(2007) 727 (lõplik), 20.11.2007.

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi resolutsioon liikmesriikide kohtunike rolli kohta Euroopa kohtusüsteemis (INI/2007/2027, 9.7.2008); Euroopa Parlamendi resolutsioon, mis käsitleb komisjoni aruannet 2004. aasta konkurentsipoliitika kohta (INI/2005/2209, 20.3.2006).

⁽⁸⁾ Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate 28. oktoobri 2008. aasta resolutsioon 14757.

⁽⁹⁾ Komisjoni teatis „Tõhus probleemide lahendamine siseturul (SOLVIT)” (KOM(2001) 702 (lõplik), 27.11.2001).

süsteemide abil, et tagada kaebuste tõhus lahendamine. Oluline on käsitleda mitmesuguseid eri probleeme põhjustavaid asjaolusid.

- (14) Siseriiklike õigusaktide korrapärase järelevalve ja hindamine on tähtsad seetõttu, et niiviisi on võimalik veenduda ühtse turu eeskirjade kohaldamise tegelikus tõhususes ja kindlaks määrata sätteid, mis võiksid takistada elanikel ja ettevõtjatel saada täielikult kasu kõnesolevatest eeskirjadest. Seda kõike tuleks teha süstemaatilisemalt kõikides liikmesriikides.
- (15) Hiljutistest Eurobaromeetri ülevaadetest⁽¹⁾ ning komisjonis teabe ja probleemide lahendamise tegelevatele talitustele saadetud taotlustest selgub, et elanikele ja ettevõtjatele on vaja anda rohkem teavet nende õiguste kohta ühtsel turul, et nad suudaksid oma õigusi tegelikkuses kasutada. Lisaks peaks elanikel ja ettevõtjatel olema võimalik saada abi kõnealuste õiguste kasutamise korral. Selleks peaksid liikmesriigid komisjoni toetusel ja vajaduse korral koostöös sidusrühmadega tagama, et antakse praktilist teavet ja nõuandeid küsimustes, mis on seotud elanike ja ettevõtjatega, kes soovivad elada, õppida, töötada, asutada äriühinguid, tarnida kaupa või osutada teenuseid mõnes muus liikmesriigis.
- (16) Käesoleva soovitusel lisas sätestatakse meetmed, mida liikmesriigid saaksid võtta käesoleva soovitusel rakendamiseks, ja esitatakse loetelu teatavate liikmesriikide tavadest, millel kõnealused meetmed põhinevad. Leitakse, et kuigi teatavate meetmetega võivad algselt kaasneva kulud, peaksid need võimaldama kokku hoida, näiteks liikmesriikide haldustavade ühtlustamisega, ja pikas perspektiivis peaks tänu nendele paranema ühtse turu toimimine, millest saavad kasu nii tarbijad kui ka ettevõtjad.
- (17) Käesoleva soovitusel rakendamisel tehtud edusamme tuleks jälgida siseturu nõuandekomitees komisjoni ja liikmesriikide tihedas koostöös, sealhulgas aruteludel, võttes aluseks võrdlusandmed ja näitajad. Selleks et komisjonil oleks võimalik hinnata käesoleva soovitusel mõju pärast seda, kui soovitusel avaldamisest *Euroopa Liidu Teatajas* on möödunud neli aastat, peaksid liikmesriigid esitama komisjonile aruande käesoleva soovitusel rakendamiseks võetud meetmete kohta siis, kui selle avaldamisest *Euroopa Liidu Teatajas* on möödunud kolm aastat,

SOOVITAB LIIKMESRIIKIDEL:

1. Tagada ühtse turu kooskõlastamise süsteem ja tugevdada seda, et tagada riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil ühtse turu küsimuste eest vastutavate asutuste sisese ja nende vahelise tegevuse tõhus kooskõlastamine ning toimida ühtse turu küsimustes valitsuse kontaktpunktina.
2. Lihtsustada eri liikmesriikides ühtse turu küsimustega tegelevate haldusasutuste omavahelist ja komisjoniga tehtavat tegelekku koostööd, eraldades selleks piisavalt vahendeid.
3. Võtta kõik vajalikud meetmed, et parandada ühtset turgu mõjutavate direktiivide ülevõtmist.
4. Toetada komisjoni tööd turujärelevalve ja andmekogumise alal, aidates aktiivselt kaasa tegevusele ühenduse tasandil ja vajaduse korral kaaluda samasugust tegevust riigi tasandil.
5. Tagada liikmesriikides asutustele ja ametnikele piisavad teadmised ühenduse õigusest üldiselt ja eelkõige ühtse turu eeskirjadest, et tõhusalt kohaldada kõnealuseid eeskirju ja vajaduse korral võtta neid arvesse uute siseriiklike õigusaktide koostamisel ja kavandamisel.
6. Lihtsustada ja soodustada selliste probleemide kiiret ja tõhusat lahendamist, millega elanikud ja ettevõtjad puutuvad kokku ühtse turuga seotud õiguste kasutamisel üldiselt, võttes meetmeid ühtse turu eeskirjade paremaks jõustamiseks ja eelkõige tagades, et kohtunikel on piisavad teadmised ühenduse õigusest, sealhulgas ühtse turu eeskirjadest, ning piisavalt toetades probleemide lahendamise mehhanisme.
7. Hinnata korrapäraselt siseriiklike õigusakte, et tagada nende täielik vastavus ühtse turu eeskirjadele, ja samal ajal jälgida kehtivate ühtse turu eeskirjadega ette nähtud vabastuste ja erandite kasutamist.
8. Tõhustada ühtse turu küsimusi käsitleva praktilise teabe andmist ettevõtjatele ja elanikele.
9. Uurida lisas esitatud meetmeid ja tavasid ning liikmesriigi institutsioonilistest traditsioonidest lähtuvalt võtta vastu need tavad, tänu millele kindlasti või eeldatavasti paraneb ühtse turu toimimine ning mis kõige paremini sobivad käesoleva soovitusel rakendamiseks.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/internal_market/strategy/index_en.htm#061204

10. Teha koostööd komisjoni ja teiste liikmesriikidega käesoleva soovitusel rakendamise järelevalve alal, teavitada korrapäraselt komisjoni käesoleva soovitusel rakendamiseks võetud meetmetest ja esitada komisjonile lõpparuanne pärast kolme aasta möödumist käesoleva soovitusel avaldamisest *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 29. juuni 2009

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Charlie McCREEVY

LISA

Ühtse turu toimimise tõhustamise meetmed ja tavad

1. ÜHTSE TURU KÜSIMUSTE PAREMA KOOSKÕLASTAMISE TAGAMISE MEETMED

Liikmesriike kutsutakse üles võtma järgmisi meetmeid:

- a) määrama uue või olemasoleva riigiasutuse vastutavaks ühtse turu küsimuste kooskõlastamise eest;
- b) tagama riigi ministereeriumide ja asutuste töö kooskõlastatuse ühtse turu küsimustes;
- c) tagama töö kooskõlastatuse ühelt poolt riigi ministereeriumide ja asutuste ning teiselt poolt piirkondlike ja kohaliku tasandi asutuste vahel ning piirkondlike ja kohaliku tasandi asutuste endi vahel;
- d) tagama, et asjakohased riigi ministereeriumid, asutused ja muud institutsioonid võtavad arvesse ühtse turu eeskirju;
- e) kaaluma otsust koondada vastutus ühtse turuga seotud mitme tegevusvaldkonna eest ühele ainsale asutusele, võttes arvesse riigiasutuste struktuuri;
- f) kavandama, jälgima ja hindama käesoleva soovitusel rakendamist.

Teatavate liikmesriikide tavad seoses soovitatud meetmetega

Vastutus ühtse turu küsimuste kooskõlastamise eest	— Mõne valitsusasutuse ülesanded juba on lähedased ühtse turu kooskõlastamisega tegeleva keske asutuse ülesannetele. Nad teevad teiste asutustega tihedat koostööd ühtse turu küsimustes, tagavad siseriikliku õiguse vastavuse ühtse turu eeskirjadele ja vastutavad ühtse turuga seotud mitme tegevusvaldkonna eest;
Koostöö ministereeriumide vahel	— Ühtse turu küsimustega tegelevad ministereeriumidevahelised töörühmad koosnevad asjakohaste asutuste esindajatest;
Vertikaalne kooskõlastamine	— Erivõrgustikud, nt riigihanke ja turujärelevalve valdkonnas, mis ühendavad piirkondlike ja kohaliku tasandi asutusi. Kõnealused võrgustikud kasutavad ühiseid andmebaase ja veebilehti. — Piirkondlike ja kohaliku tasandi asutuste esindajaid huvitavate teemade puhul kaasatakse nad ministereeriumidevaheliste töörühmade töösse.
Poliitiline mõju	— Ühtse turu küsimusi käsitlevaid poliitilisi arutelusid peetakse korrapäraselt, nt liikmesriigi ministrite nõukogu allkomiteedes. — Liikmesriigi parlament tegeleb ühtse turu küsimuste analüüsimisega aktiivselt, nt valmistab ette aruandeid ja teostab järelepärimisi kõnealuste küsimuste kohta.
Õiguslik töö	— Valitsusasutus tagab siseriiklike õigusaktide vastavuse ühtse turu eeskirjadele, muu hulgas sõeludes kõnealuste õigusaktide eelnõusid.
Ühtse turuga seotud tegevusvaldkondade koondamine	— Mõned valitsusasutused vastutavad ühtse turuga seotud mitme tegevusvaldkonna eest, nt SOLVITI ja IMI eest, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/34/EÜ ⁽¹⁾ ning nõukogu määruse (EÜ) nr 2679/98 ⁽²⁾ kohase teatamise eest ja kaupade paketiga hõlmatavate ühtsete kontaktpunktide loomise kooskõlastamise eest.

(¹) 22. juuni 1998. aasta direktiiv, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise kord (EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37).

(²) 7. detsembri 1998. aasta määrus siseturu toimimise kohta liikmesriikidevahelise kaupade vaba liikumise osas (EÜT L 337, 12.12.1998, lk 8).

2. LIIKMESRIIKIDE OMAVAHELISE KOOSTÖÖ JA KOMISJONIGA TEHTAVA KOOSTÖÖ PARANDAMISE MEETMED

Liikmesriike kutsutakse üles võtma järgmisi meetmeid:

- a) järjepidevalt korraldama asjakohaseid keele-, infotehnoloogia- ja muid koolitusi ning suurendama teadlikkust olemasolevatest võrgustikest ja asjakohastest andmekaitse-eeskirjadest, et muuta ühenduse võrgustikud (nt siseturu infosüsteem IMI, RAPEX, RASFF, tarbijakaitsealase koostöö võrgustik jne) liikmesriigi tasandil täielikult toimivaks;

- b) organiseerima ühtse turu küsimuste eest vastutavate ametnike vahetust riigiasutuste vahel näiteks olemasolevate võrgustike kaudu;
- c) tagama, et eri liikmesriikides ühtse turu küsimuste eest vastutavate asutuste koostöö on osa liikmesriigi halduskultuurist;
- d) võtma organisatsioonilisi meetmeid, et tagada liikmesriikide suutlikkus viivitamata vastata komisjoni taotlustele saada teavet ühtse turu eeskirjade kohaldamise kohta liikmesriigi tasandil, eelkõige seoses ELi katseprojektiga ⁽¹⁾ ja rikkumismenetlustega.

Teatavate liikmesriikide tavad seoses soovitatud meetmetega

<p>Koostöö liikmesriikide asutuste vahel</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Põhja- ja Baltimaad teevad tihedat koostööd turujärelevalve ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/123/EÜ (teenuste kohta siseturul) ⁽¹⁾ rakendamise alal ning muudes ühtse turu küsimustes. — Liikmesriikide asutused teevad koostööd riigihanke (nt riigihankevõrgustiku kaudu) ja turujärelevalve alal. Liikmesriikide turujärelevalveasutused teevad koostööd tarbekaupade (v.a toit) ohutuse alal PROSAFE võrgustiku kaudu ning turujärelevalve info- ja sidesüsteem (ICSMS) hõlbustab tehniliste toodete turu järelevalvet.
<p>Ametnike vahetus</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Liikmesriikide konkurentsiasutused on Euroopa konkurentsivõrgustiku kaudu kaasatud liikmesriikide ametnike vahetusse. — Mitmed liikmesriikide turujärelevalveasutused ja tarbijakaitseseaduste jõustamise eest vastutavad asutused osalevad ametnike vahetuses seoses tarbijaohutuse võrguga Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ ⁽²⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2006/2004 ⁽³⁾ alusel.
<p>Toetus rahaliste vahendite ja inimressurssidega</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Siseturu infosüsteemi (IMI) loomiseks on määratud eri rühmad, kellele on antud piisavalt inimressursse ja rahalisi vahendeid IMI väljatöötamiseks oma liikmesriigis.
<p>Koolitus</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Pärast komisjoni koolituse läbimist koolitavad liikmesriikide asutuste esindajad oma riigi teisi IMI võrgustiku liikmeid. Praktikas on edusammud suurimad juhul, kui koolitamisiülesanne sisaldub kõnealuste ametnike ametijuhendis.

⁽¹⁾ ELT L 376, 27.12.2006, lk 36.

⁽²⁾ EÜT L 11, 15.1.2002, lk 4.

⁽³⁾ ELT L 364, 9.12.2004, lk 1.

3. ÜHTSE TURU EESKIRJADE ÜLEVÕTMISE TÕHUSTAMISE MEETMED

Liikmesriike kutsutakse üles võtma järgmisi meetmeid:

- a) tegema tõhusaid ettevalmistusi ühtse turu direktiivide ülevõtmiseks, kohaldamiseks ja jõustamiseks liikmesriigi tasandil;
- b) tagama, et kõik asjaomased ametnikud teevad omavahel tihedat koostööd ning et liikmesriigi tasandil direktiivi ülevõtmise ja kohaldamise eest vastutavad ametnikud kaasatakse kõnealust direktiivi käsitlevatesse läbirääkimistesse;
- c) tõhustama koostööd riiklike haldusasutuste ning riiklike, piirkondlike ja kohaliku tasandi esinduskogude vahel, samuti ülevõtmisega tegelevate piirkondlike ja kohaliku tasandi asutuste vahel ning andma vajaduse korral neile kogu vajaliku teabe läbirääkimiste ja ülevõtmise kohta;

⁽¹⁾ ELi katseprojekti katsetapp, mille eesmärk on saada kiiremini vastused ühenduse õiguse nõuetekohast tõlgendamist ja rakendamist käsitlevatele järelepärimistele ja kaebustele komisjoni ja liikmesriikide vaheliste mitteametlikumate töömeetodite abil, käivitati aprillis 2008 15 liikmesriigis.

- d) andma sidusrühmadele ülevõtmise jooksul vastavalt vajadusele teavet selliste ühtset turgu käsitlevate õigusakti ettepanekute kohta, mis võiksid ettevõtjatele ja elanikele huvi pakkuda;
- e) vältima direktiivi ülevõtmiseks mittevajalike täiendavate sätete lisamist ⁽¹⁾;
- f) soodustama dialoogi komisjoniga ühtse turu direktiivide ülevõtmise teemal, kasutades mitmeid eri vahendeid, näiteks vastavustabeleid, mille eesmärk on suurendada liikmesriikide õigusaktide läbipaistvust ja kasutajasõbralikkust.

Teatavate liikmesriikide tavad seoses soovitatud meetmetega

Varajane ettevalmistustöö	— Liikmesriikide mõjuhinnangud koostatakse pärast seda, kui komisjon on direktiivi esitanud. Nendes hinnangutes analüüsitakse üksikasjalikult kõnealuse direktiivi mõju asjaomases liikmesriigis ning selle ülevõtmise või kohaldamise võimalikke tagajärgi. Neid ajakohastatakse kogu ülevõtmise jooksul.
Järjepidevus	— Tagatakse direktiive käsitlevate läbirääkimistega ning nende ülevõtmise ja jõustamisega seotud ametnike tihe koostöö. Vajadust sellise järjepidevuse järele rõhutatatakse liikmesriikide ülevõtmisuuinistes.
Koostöö parlamentidega	— Liikmesriikide parlamentidele saadetakse varakult ja korrapäraselt teavet ühenduse direktiivide ülevõtmisega seotud arengutendentside kohta, muu hulgas igas kvartalis ülevõtmise kohta koostatava tulemustabeli kaudu.
Koostöö piirkondlike ja kohaliku tasandi asutustega	— Piirkondlike või omavalitsustasandi asutuste ametnikud kaasatakse ministereeriumidevaheliste ülevõtmise kooskõlastamise rühmade töösse. — Kõigi tasandite riiklikele haldusasutustele ja valitsusväliste organisatsioonidele korraldatakse ülevõtmisalast koolitust ja konverentse.
Suhtlemine sidusrühmadega	— Üldsusel on Interneti kaudu juurdepääs ülevõtmist käsitlevale lihtsustatud andmebaasile. Teave ülevõtmisel saavutatud edu kohta tehakse kättesaadavaks ministereeriumide veebilehtedel ja Internetis avaldatakse õigeaks ajaks ülevõtmata direktiivide loetelu. — Liikmesriikide asutused peavad andma elanikele juhiseid uute ülevõtmisõigusaktide kohta vähemalt 12 nädalat enne kõnealuste aktide jõustumist.
Nn tarbetute lisanõuete vältimine	— On kehtestatud konkreetsed menetlused, et juhtida ja kontrollida riski lisada selgelt tarbetuid meetmeid direktiivide ülevõtmisel, nt määratud valitsuskomitee kontrollib süstemaatiliselt siseriiklike ülevõtmiseelnõusid, kuigi direktiivides sellist nõuet ei ole.
Vastavustabelid	— Vastavustabeleid kasutatakse teavitus- ja sõelumiseesmärgil.

4. MEETMED TURGUDE JA SEKTORITE PAREMAKS JÄRELEVALVEKS, ET TEHA KINDLAKS TURUHÄIRED

Liikmesriike kutsutakse üles võtma järgmisi meetmeid:

- a) koguma kvalitatiivset ja kvantitatiivset teavet nende turgude ja sektorite kohta, kus järelevalvet teostatakse, näiteks akadeemikute, konsultantide või sidusrühmade tehtud turuanalüüsist või liikmesriikide statistikaametite ja kaebustega tegelemise asutuste kogutud andmetest;
- b) tegema kindlaks kohalikud teabeallikad ja hõlbustama kohalike sidusrühmade kaasamist turujärelevalvesse; nt organiseerima kohalike konsultatsioone või kohtumisi komisjoni ja kohalike põhiliste sidusrühmadega;
- c) osalema järelevalvetöös seoses konkreetsete aspektidega, näiteks konkurentsi analüüs, regulatiivsed hindamised või andmete kogumine, et mõõta turgude toimimist tarbijate jaoks (nt võrreldavate tarbekaupade ja teenuste keskmiste hindade korrapärane kogumine, tarbijate kaebuste klassifitseerimine ja jõustamise kvaliteedi mõõtmiseks asjakohaste näitajate väljatöötamine).

⁽¹⁾ Ilma et see piiraks selliste sätete ülevõtmist, millega direktiivides kehtestatakse jagatud pädevuse miinimumnõuded vastavalt EÜ asutamislepingule (eelkõige EÜ asutamislepingu artiklile 137).

Teatavate liikmesriikide tavad seoses soovitatud meetmetega	
Teabe kogumine	— Liikmesriigid annavad komisjonile teavet nende turgude või sektorite kohta, kus järelevalvet teostatakse (nt seoses jaemüügituru järelevalvega).
Konkreetsed järelevalveaspektid	— Järelevalvet teostatakse ka tarbija seisukohast (nt igal aastal avaldatakse tarbijaindeks (Consumer Condition Index), mille alusel reastatakse 57 turgu, ning muudes liikmesriikides järgitakse sama metoodikat) või konkurentsi seisukohast (nt liikmesriigi jaemüügisektori järelevalve konkurentsi seisukohast).
Riiklik järelevalve	— Tihedas koostöös komisjoniga viidi läbi katesõelumine, et näha, kas komisjoni metoodikat oleks võimalik kasutada riigi tasandil, ja et suunata liikmesriikides edaspidi tehtavaid süvaanalüüse.

5. ÜHTSE TURU EESKIRJADE KOHALDAMISE TÕHUSTAMISE MEETMED

Liikmesriike kutsutakse üles võtma järgmisi meetmeid, mis käsitlevad ühtse turu eeskirjade kohaldamise eest vastutavaid ametnikke:

- a) korraldama kõnealustele ametnikele nende tööleasumisel koolitusi ühenduse õiguse alal üldiselt ja eelkõige ühtse turu eeskirjade kohta;
- b) töötama välja töökohas korraldatavad jätkukoolitusprogrammid ühenduse õiguse alal üldiselt ja eelkõige ühtse turu eeskirjade kohta;
- c) andma praktilisi juhiseid ja nõuandeid ühtse turu eeskirjade ja nende kohaldamise kohta.

Teatavate liikmesriikide tavad seoses soovitatud meetmetega	
Koolitus	— Ametnikele korraldatakse kohustuslikku koolitust ühenduse õiguse alal, nt ühenduse õigus on riiklikesse haldusasutustesse töölepääsu ettevalmistusetapi kohustuslik osa; korraldatakse kohustuslikke seminare avaliku halduse küsimustes, sealhulgas ühendust käsitlevates küsimustes.
Jätkukoolitus töökohas	— Koolitust ühenduse ja ühtse turu küsimustes korraldatakse veebipõhiste koolituskavade abil; koostatakse korrapäraselt avaldatavaid teabelehti; riiklikes haldusasutustes peetakse konverentse ja korraldatakse korrapäraseid koolituskursusi. — Ametnikele korraldatakse konkreetseid koolitusprogramme siseturu teemal.
Praktilised juhised ja nõuanded	— Konkreetne siseturu käsitlev juhiseid aitab liikmesriikide ametnikel täiustada oma teadmisi ja oskusi; pärast kaupade paketi vastuvõtmist on väljatöötamisel üksikasjalikud suunised vastastikuse tunnustamise kohta. — Määratud kasutatavate tegeleb ametnike küsimustega ühtse turu kohta. — Liikmesriikide ministeeriumide veebilehtedel avaldatakse mingi õigusakti mõistmist ja tõlgendamist käsitlevad selgitavad juhised, et anda konkreetset teavet selle kohaldamise kohta.
Ühenduse õiguse ja ühtse turu eeskirjade alane õpe ja testid	— Ühenduse õigus on õigushariduse kohustuslik osa. — Riiklikusse haldusasutusse töökoha saamiseks peavad ametnikud sooritama eksami, mis hõlmab ka ühenduse õigust ja ühtse turu eeskirju.

6. ÜHTSE TURU EESKIRJADE JÕUSTAMISE JA PROBLEEMIDE LAHENDAMISE MEHHAANISMIDE TÕHUSTAMISE MEETMED

1) Kohtuvälised probleemide lahendamise mehhanismid

Liikmesriike kutsutakse üles võtma järgmisi meetmeid:

- a) tagama läbipaistvate, lihtsate ja taskukohaste menetluste kättesaadavuse elanikele ja ettevõtjatele alternatiivseks vaidluste lahendamiseks;
- b) osalema probleemide lahendamise mehhanismide, näiteks SOLVITI ja ELI katseprojekti toimimises ja edasiarendamises ühenduse tasandil ning nendele aktiivselt kaasa aitama eelkõige piisavate vahenditega;

- c) andma elanikele ja ettevõtjatele ühtset turgu käsitlevate veebisaitide kaudu piisavalt teavet probleemide lahendamise selliste mehhanismide kohta, mis on olemas liikmesriikides ja ühenduse tasandil;
- d) käsitlema probleemide lahendamise mehhanismide kasutamist tingivate probleemide põhjusi.
- 2) Liikmesriikide kohtud
- Liikmesriike kutsutakse üles võtma järgmisi meetmeid:
- a) andma kohtunikele tööleasumisel põhikoolitust ühenduse õiguse alal üldiselt ja eelkõige ühtse turu eeskirjade kohta ning edaspidi korraldama töökohas jätkukoolitusprogramme sealhulgas Euroopa õigusosalase koolituse võrgustiku⁽¹⁾ kaudu, mis korraldab ja rahastab kohtunike vahetust;
- b) tagama hõlpsa juurdepääsu täielikule ja ajakohastatud teabele ühtset turgu käsitlevatele ühenduse õigusaktidele ja Euroopa Ühenduste Kohtu praktikale, sealhulgas ühenduse e-õiguskeskkonna tulevase portaali⁽²⁾ kaudu, millega osutatakse nn (elektroonilist) ühe akna teenust, mis jagab teavet Euroopa õigusemõistmise ja Euroopa õigusemõistmismenetlustele juurdepääsu kohta;
- c) innustama liikmesriikide kohtuid koguma ja kättesaadavaks tegema teavet liikmesriikides ühtse turu valdkonnas tehtud oluliste kohtuotsuste kohta, eelkõige liikmesriikide nende kohtuotsuste kohta, millega kohaldatakse Euroopa Ühenduste Kohtu eelotsuseid.

Teatavate liikmesriikide tavad seoses soovitatud meetmetega

Alternatiivsed vaidluste lahendamise mehhanismid	— Tegutseb väikeste tsiviilkohtute võrgustik, mis on ette nähtud pisivaidluste lahendamiseks, et teha otsus kiiremini, tõhusamalt ja odavamalt. See hõlmab vaidluste kohtulikku ja kohtuvälist lahendamist.
Osalemine alternatiivsetes vaidluste lahendamise mehhanismides ühenduse tasandil	— Kui liikmesriigi pädeva asutuse koostöö ei ole olnud rahuldav, suunavad SOLVITi keskused asja arutamise kõrgemale ametkondlikule tasandile, et seal lahendus leida.
Alternatiivseid vaidluste lahendamise mehhanisme käsitlev teave	— SOLVIT-süsteemi edendatakse sidusrühmade tihedama koostöö kaudu ja neile saadetatavate teabelehtedega.
Koolitus	— Justiitsministeerium organiseerib spetsiaalseid koolituskursusi ühtse turu eeskirjadega tegelevatele kohtunikele. — Kohtunikukandidaadi jaoks on ühenduse õiguse alased koolitusprogrammid kohustuslikud.
Lihntne juurdepääs teabele	— Liikmesriigis ühtse turu eeskirjadele spetsialiseerunud ministeeriumi konkreetne üksus koostab kohtulikuks kasutamiseks kokkuvõtte ühenduse kohtupraktikast. — Märkimisväärsete kohtuotsuste kokkuvõtted avaldatakse õigusosalases väljaandes.
Ühtse turu eeskirjade kohaldamisega seotud olulistest siseriiklikest kohtuotsustest teavitamine	— Liikmesriikide kohtud peavad andma aru ühenduse õiguse alastest olulistest kohtuotsustest ja eelotsustest, mis avaldatakse teabelehes.

7. SISERIIKLIKE ÕIGUSAKTIDE KORRAPÄRASE HINDAMISE TÕHUSTAMISE MEETMED

Liikmesriike kutsutakse üles võtma järgmisi meetmeid:

- a) töötama välja süstemaatilise lähenemisviisi ühtse turu eeskirju rakendavate siseriiklike õigusaktide järelevalveks ja hindamiseks, et teha kindlaks kõik nende kohaldamisega seotud vastuolud, sealhulgas sidusrühmadega peetavate konsultatsioonide kaudu, olemasolevatelt probleemide lahendamise mehhanismidelt saadava tagasiside kaudu jne;
- b) vajaduse korral läbi vaatama kehtivad siseriiklikud eeskirjad ja haldustavad, et teha kindlaks sätted, mis võiksid takistada elanikel ja ettevõtjatel kasutada täielikult ära ühtse turu võimalusi; ning vajaduse korral kohandama siseriiklikku õigusraamistikku;

⁽¹⁾ <http://www.ejtn.net/www/en/html/index.htm>

⁽²⁾ Euroopa e-õiguskeskkonna portaali käivitatakse 14. detsembril 2009.

- c) võtma organisatsioonilisi meetmeid, et tagada Euroopa Ühenduste Kohtu praktika hoolikas järelevalve, ning seoses sellega korrapäraselt hindama siseriiklike õigusaktide ja haldustavade vastavust ühtse turu eeskirjadele.

Teatavate liikmesriikide tavad seoses soovitatud meetmetega	
Rakendamise hindamine	<ul style="list-style-type: none"> — Tagantjärele esitatavad mõju hindamise aruanded ja auditid koostatakse selleks, et teostada järelevalvet seoses ühtse turu direktiivide rakendamisega. — Väljatöötamisel on sidusrühmadega korrapäraselt konsulteerimise kord, et arutada, kuidas (ja kas) rakendatakse ühtset turgu käsitlevaid omavahel seotud eeskirjade valitud pakette ning missugune on nende mõju ettevõtjatele ja elanikele.
Siseriiklike eeskirjade ja menetluste läbivaatamine	<ul style="list-style-type: none"> — Põhjalikult vaadatakse läbi liikmesriikide õigusaktid kaupade ja teenuste vaba liikumise valdkonnas.
Euroopa Kohtu eelotsuste mõju kontrollimine	<ul style="list-style-type: none"> — Liikmesriikide asutused analüüsivad korrapäraselt, kas siseriiklike õigusakte oleks vaja muuta pärast Euroopa Kohtu hiljutisi otsuseid.

8. MEETMED ELANIKE JA ETTEVÕTJATE PAREMAKS TEAVITAMISEKS NENDE ÕIGUSTEST SEoses ÜHTSE TURUGA

Liikmesriike kutsutakse üles võtma järgmisi meetmeid:

- a) parandama ja suurendama teadlikkust ühenduse teabeteenustest ⁽¹⁾ riiklikes haldusasutustes endis ning ka riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil kooskõlas komisjoni tööga, eelkõige seoses ühtse turu abiteenustega (*Single Market Assistance Services, SMAS*);
- b) tagama tihedama koostöö liikmesriikides ühenduse teabeteenuste eest vastutavate kontaktpunktide vahel;
- c) tegema ühtse turuga seotud õigusi ja kohustusi käsitleva praktilise teabe muudes keeltes ja Interneti veebisaitide kaudu hõlpsasti kättesaadavaks; võtma kasutusele selged ristviited kõikide ühtse turu alase teabega seotud asjakohaste siseriiklike ja ühenduse portaalide vahel, eelkõige portaali „Teie Euroopa” kaudu;
- d) korraldama teabekampaaniaid ja -programme ühtsest turust saadava kasu ja selle võimaluste kohta.

Teatavate liikmesriikide tavad seoses soovitatud meetmetega	
Ühenduse teabeteenuste edendamine	<ul style="list-style-type: none"> — Kõnealuste küsimustega kõige enam seotud sidusrühmadele antakse sihtotstarbelist teavet Interneti, brošüüride, teabelehtede, seminaride ja teadlikkuse suurendamise kampaaniatega.
Ühenduse teabeteenuste kooskõlastamine liikmesriigi tasandi	<ul style="list-style-type: none"> — Kooskõlastusrühma kuuluvad Europe Direct, Enterprise Europe Network, Eurojus, Euroopa tarbijakeskus (ECC Net) ja FIN-NETi kontaktpunktid.
Hõlpsasti kättesaadav teave	<ul style="list-style-type: none"> — Märkimisväärne kogus ühtse turuga seotud teavet ja nõuandeid, mis on mõeldud välismaalastele ja välisettevõtjatele ning välismaale minna tahtvatele kodanikele, tehakse kättesaadavaks horisontaalsetes e-valitsuse portaalides, liikmesriikides ühenduse küsimustega seotud veebisaitidel või ettevõtjatele ja elanikele suunatud konkreetsetel veebisaitidel. — Kavatakse luua ühtse turu alane siseriiklik veebipõhine teabeallikas. Seda sponsoreeriks valitsusasutus ja peaksid ülal kõik muud asjaomased asutused.
Teavituskampaaniad	<ul style="list-style-type: none"> — Väljatöötamisel on ühtse turu alane teavituspõhine programm, mis hõlmab trükiseid, koolituskursusi ja avalikke loenguid, mille eesmärk on teavitada elanikke ja ettevõtjaid ühtse turu võimalustest.

⁽¹⁾ Muu hulgas näiteks sellised teabevahendid nagu Europe Direct, Citizens' Signpost Service (kodanike nõuandeteenistus), Your Europe, EURES, European Consumer Centres (Euroopa tarbijakeskused), Enterprise Europe Network (Euroopa ettevõtlusvõrgustik).